

Súd: Okresný súd Bardejov
Spisová značka: 3C/46/2016
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8216200600
Dátum vydania rozhodnutia: 17. 01. 2022
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Roman Lajoš
ECLI: ECLI:SK:OSBJ:2022:8216200600.24

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Bardejov sudcom JUDr. Romanom Lajošom, v sporovej veci žalobcu: Č. M. M., I. XX.X.XXXX, N. XX, X. Č. XX, L.S., U., zastúpený R. R. W., I. XX.X.XXXX, H. XX, XXX XX Q., proti žalovaným: 1. R. Y. N., I. XX.X.XXXX, V. Q. XX, XXX XX Z., 2. I. N., I. XX.XX.XXXX, L. J. XXXX/XX, XXX XX Z. -N. O., 3. W. N., I. XX.X.XXXX, K. XXX/XX, XXX XX Z., 4. O. Z., I. XX.XX.XXXX, H.N. XX, XXX XX Q., 5. Mgr. O. N., I. XX.X.XXXX, K. XXX/XX, XXX XX Z., o určenie nehnuteľností do dedičstva takto

rozhodol:

Žalobu zamietla.

Žalovaným v 1. až 5. rade voči žalobcovi nárok na náhradu trov konania nepriznáva.

odôvodnenie:

1. Žalobca sa žalobou doručenou súdu dňa 5.2.2016 voči žalovaným v 1. až 5. rade domáhal určenia, že do dedičstva po nebohom Y. Č., nar. X.X.XXXX, zomrelom XX.X.XXXX patrí:

- spoluvlastnícky podiel 1-ice na parcele EKN č. X - orná pôda o výmere 7436 m2, parcele EKN č. XXX/X - orná pôda o výmere 1090 m2, parcele EKN č. XXX/X - orná pôda o výmere 1093 m2, parcele EKN č. XXX/X - orná pôda o výmere 2845 m2, parcele EKN č. XXX/X - orná pôda o výmere 3049 m2, parcele EKN č. XXX/X - orná pôda o výmere 3036 m2, parcele EKN č. XXX/X - orná pôda o výmere 3040 m2, parcele EKN č. XXX - orná pôda o výmere 2687 m2, parcele EKN č. XXX - orná pôda o výmere 2749 m2, parcele EKN č. XXX/X - orná pôda o výmere 952 m2, parcele EKN č. XXX/X - trvalé trávne porasty o výmere 966 m2, parcele EKN č. XXX - orná pôda o výmere 3905 m2, parcele EKN č. XXX - orná pôda o výmere 3543 m2, parcele EKN č. XXX/X - orná pôda o výmere 5071 m2, parcele EKN č. XXX/X - orná pôda o výmere 1052 m2, parcele EKN č. XXX/X - orná pôda o výmere 2077 m2, parcele EKN č. XXX/X - orná pôda o výmere 729 m2, parcele EKN č. XXX/X - orná pôda o výmere 4670 m2, parcele EKN č. XXX/X - orná pôda o výmere 1438 m2, parcele EKN č. XXX/X - orná pôda o výmere 2047 m2, parcele EKN č. XXX/X - orná pôda o výmere 2642 m2, parcele EKN č. XXX/X - orná pôda o výmere 3164 m2, parcele EKN č. XXX/X - orná pôda o výmere 1613 m2, parcele EKN č. XXX/X - orná pôda o výmere 843 m2, parcele EKN č. XXX/X - orná pôda o výmere 1194 m2, parcele EKN č. XXX/X - orná pôda o výmere 766 m2, parcele EKN č. XXXX - orná pôda o výmere 2723 m2, parcele EKN č. XXXX - orná pôda o výmere 2654 m2, parcele EKN č. XXXX/X - orná pôda o výmere 1933 m2, ktoré sú vedené na LV č. XXX, kat. úz. H., obec H., okres Z.;
- spoluvlastnícky podiel 281/19572-ina na parcele EKN č. XX/X - trvalé trávne porasty o výmere 59428 m2, vedenej na LV č. XXX, kat. úz. H., obec H., okres Z.;
- spoluvlastnícky podiel 1/14-ina na parcele EKN č. XXX - orná pôda o výmere 4396 m2, parcele EKN č. XXX/X - trvalé trávne porasty o výmere 1645 m2, parcele EKN č. XXX/X - trvalé trávne porasty o výmere 1276 m2, parcele EKN č. XXX/X - orná pôda o výmere 143 m2, ktoré sú vedené na LV č. XXX, kat. úz. H., obec H., okres Z.;

- spoluvlastnícky podiel 281/19572-ina na parcele EKN č. XXX - trvalé trávne porasty o výmere 676546 m², vedenej na LV č. XXX, kat. úz. H., obec H., okres Z.;

- spoluvlastnícky podiel 118948/77766465-ina na parcele EKN č. XXX/X - lesné pozemky o výmere 739749 m², vedenej na LV č. XXX, kat. úz. H., obec H., okres Z.;

- spoluvlastnícky podiel 8192/610071-ina na parcele EKN č. XXXX/X - lesné pozemky o výmere 89740 m², vedenej na LV č. XXX, kat. úz. H., obec H., okres Z.;

- spoluvlastnícky podiel 1/14-ina na parcele EKN č. XX - orná pôda o výmere 12586 m², parcele EKN č. XXXX - orná pôda o výmere 3483 m², vedenej na LV č. XXX, kat. úz. H., obec H., okres Z.;

- spoluvlastnícky podiel 1/14-ina na parcele EKN č. XXXX/X - orná pôda o výmere 1066 m², parcele EKN č. XXXX/X - orná pôda o výmere 6008 m², ktoré sú vedené na LV č. XXX, kat. úz. H., obec H., okres Z.;

- spoluvlastnícky podiel 1-ica na parcele EKN č. XXX - orná pôda o výmere 3942 m², vedenej na LV č. XXX, kat. úz. H., obec H., okres Z.;

- spoluvlastnícky podiel 1/14-ina na parcele EKN č. XXX - orná pôda o výmere 3037 m², parcele EKN č. XXXX - orná pôda o výmere 4648 m², ktoré sú vedené na LV č. XXX, kat. úz. H., obec H., okres Z.;

- spoluvlastnícky podiel 4/56-ina na parcele EKN č. XXX - orná pôda o výmere 3215 m², vedenej na LV č. XXX, kat. úz. H., obec H., okres Z.;

- spoluvlastnícky podiel 1/14-ina na parcele EKN č. XXX - orná pôda o výmere 5374 m², vedenej na LV č. XXX, kat. úz. H., obec H., okres Z.;

- spoluvlastnícky podiel 281/19572-ina na parcele EKN č. XXX - trvalé trávne porasty o výmere 398225 m², vedenej na LV č. XXX, kat. úz. H., obec H., okres Z.;

- spoluvlastnícky podiel 2/3-ina na parcele EKN č. XX - orná pôda o výmere 11998 m², parcele EKN č. XXX - orná pôda o výmere 3513 m², parcele EKN č. XXX - trvalé trávne porasty o výmere 3560 m², parcele EKN č. XXX - orná pôda o výmere 1816 m², parcele EKN č. XXXX/X - orná pôda o výmere 505 m², parcele EKN č. XXXX - orná pôda o výmere 4126 m², ktoré sú vedené na LV č. XXX, kat. úz. H., obec H., okres Z.;

- spoluvlastnícky podiel 1/14-ina na parcele EKN č. XXXX/X - orná pôda o výmere 1716 m², vedenej na LV č. XXX, kat. úz. H., obec H., okres Z.;

- spoluvlastnícky podiel 1/14-ina na parcele EKN č. XXXX/X - orná pôda o výmere 3283 m², vedenej na LV č. XXX, kat. úz. H., obec H., okres Z.;

- spoluvlastnícky podiel 4/56-ina na parcele EKN č. XXX - orná pôda o výmere 2807 m², vedenej na LV č. XXX, kat. úz. H., obec H., okres Z.;

- spoluvlastnícky podiel 2/3-iny na parcele EKN č. XXXX/X - orná pôda o výmere 472 m², parcele EKN č. XXXX/X - orná pôda o výmere 3618 m², parcele EKN č. XXXX/X - orná pôda o výmere 309 m², parcele EKN č. XXX - orná pôda o výmere 6393 m², parcele EKN č. XXX - orná pôda o výmere 5431 m², parcele EKN č. XXXX/X - orná pôda o výmere 271 m², parcele EKN č. XXXX/X - orná pôda o výmere 2648 m², parcele EKN č. XXXX/X - orná pôda o výmere 3619 m², parcele EKN č. XXXX/X - orná pôda o výmere 5019 m², parcele EKN č. XXXX/X - orná pôda o výmere 787 m², parcele EKN č. XXXX - orná pôda o výmere 2342 m², parcele EKN č. XXXX - orná pôda o výmere 5766 m², ktoré sú vedené na LV č. XXX, kat. úz. H., obec H., okres Z.;

- spoluvlastnícky podiel 281/19572-ina na parcele EKN č. XXX - trvalé trávne porasty o výmere 112080 m², parcele EKN č. XXX - trvalé trávne porasty o výmere 52667 m², ktoré sú vedené na LV č. XXX, kat. úz. H., obec H., okres Z.;

- spoluvlastnícky podiel 62/703-ina na parcele EKN č. XXX - orná pôda o výmere 1255 m², vedenej na LV č. XXX, kat. úz. H., obec H., okres Z.;

- spoluvlastnícky podiel 281/19572-ina na parcele EKN č. XXX - lesné pozemky o výmere 31060 m², vedenej na LV č. XXX, kat. úz. H., obec H., okres Z.;

- spoluvlastnícky podiel 281/19572-ina na parcele EKN č. XXXX/X - lesné pozemky o výmere 1083918 m², vedenej na LV č. XXX, kat. úz. H., obec H., okres Z.;

- spoluvlastnícky podiel 1/63-ina na parcele EKN č. XXXX/X - trvalé trávne porasty o výmere 335492 m², vedenej na LV č. XXX, kat. úz. H., obec H., okres Z.;

- spoluvlastnícky podiel 4/56-ina na parcele EKN č. XXXX - orná pôda o výmere 5697 m², vedenej na LV č. XXX, kat. úz. H., obec H., okres Z.;

- spoluvlastnícky podiel 281/19572-ina na parcele EKN č. XXXX/X - trvalé trávne porasty o výmere 189343 m², vedenej na LV č. XXX, kat. úz. H., obec H., okres Z.;

- spoluvlastnícky podiel 124/953-ina na parcele EKN č. XXX - orná pôda o výmere 431 m², vedenej na LV č. XXX, kat. úz. H., obec H., okres Z.;

- spoluvlastnícky podiel 1/42-ina na parcele EKN č. XXX - orná pôda o výmere 517 m², vedenej na LV č. XXX, kat. úz. H., obec H., okres Z.;

- spoluvlastnícky podiel 25090/34846371-ina na parcele EKN č. XXXX/X - lesné pozemky o výmere 39136 m², vedenej na LV č. XXX, kat. úz. H., obec H., okres Z..

2. Žalobu odôvodnil tým, že žalobca je vnukom Y. Č., nar. X.X.XXXX, zomrelého XX.X.XXXX, naposledy bytom H. (ďalej aj len „poručiteľ“), ktorého synom bol Š. Č., nar. XX.X.XXXX, naposledy bytom E. K., X. L., L. oblasť. Tvrdil, že poručiteľ bol ku dňu svojej smrti vlastníkom poľnohospodárskej pôdy v kat. úz. H., no po jeho smrti sa neuskutočnilo dedičské konanie, ktorým by došlo k prechodu tohto majetku na jeho potomkov, nakoľko jeho priamy potomok, otec žalobcu, sa v tom čase zdržiaval v ZSSR z dôvodu presídlenia po druhej svetovej vojne, a tiež, že poručiteľ bol v čase svojej smrti už vdovcom bez prítomných príbuzných. Po smrti poručiteľa tak Okresný súd Bardejov na základe zápisu o jeho smrti nerealizoval žiadne dedičské konanie k majetku pozostalého, z dôvodu ktorého bol poručiteľ pôvodne na listoch vlastníctva k pozemkovým nehnuteľnostiam v katastrálnom území H. vedený ako nezistený vlastník s poznámkou o úmrtí. Ďalej tvrdil, že Š. N., nar. X.X.XXXX, naposledy bytom H. XX (ďalej len „právny predchodca žalovaných“) si neoprávnene nechal osvedčiť vydržanie vlastníckeho práva, keď u neho neboli splnené podmienky vydržania vlastníckeho práva k týmto nehnuteľnostiam, v konaní pred notárom nepredložil všetky potrebné dokumenty, ktoré vyžadoval v tom čase platný Notársky poriadok a svoje nepravdivé tvrdenia opieral o nepravdivé a klamlivé vyhlásenia ním zabezpečených svedkov a ostatných podkladov opísaných v žalobe. Vyhlásenie právneho predchodcu žalobcu o tom, že predmetné nehnuteľnosti užíval (mal v držbe) označil za účelové a celkovo nepravdivé, pretože mu vôbec vlastnícke právo k tomuto majetku nepatrilo, pričom v tomto smere využil skutočnosť, že skutoční vlastníci, resp. ich dedičia sa nachádzali v zahraničí. Označil za neštandardné, aby došlo k osvedčeniu vydržania len spoluvlastníckych podielov ku konkrétnym nehnuteľnostiam bez toho, aby ku konaniu o osvedčení o vydržaní vlastníckeho práva neboli predložené vyhlásenia ostatných spoluvlastníkov nehnuteľností, ktorí by s vydržaním vlastníckeho práva vyhlasovateľa súhlasili. V tomto kontexte poukázal aj na to, že v obecnej kronike nie sú zmienky o žiadnom poľnohospodárskom podniku právnych predchodcov žalovaných. Naliehavý právny záujem na požadovanom určení žalobca odvodzoval z dôkazmi preukázaného rozporu medzi údajmi zapísanými v katastri nehnuteľností a skutočným vlastníctvom týchto nehnuteľností, zastávajúc názor, že určovacia žaloba je pri spornosti práv (právnych vzťahov) k nehnuteľnostiam evidovaným v katastri nehnuteľností v zmysle súdnej praxe prípustná, ak rozsudok vyhovujúci žalobe môže privodiť zosúladenie evidovaného a právneho stavu. V tomto smere citoval z rozhodnutí Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 1Cdo/56/2003, 3Cdo/154/2010, 3Cdo/112/2004 a pre právne zdôvodnenie žaloby aj ustanovenia právnych predpisov, podľa neho dopadajúcich na predložený prípad.

3. V priebehu konania cestou svojho zástupcu žalobca v podstatnom popieral, že by poručiteľ svoj podiel na poľnohospodárskej pôde v kat. úz. H. v roku 1939 odpredal a odsťahoval sa do U., keďže v roku 1948 zomrel v Z.. Argumentácia žalovaných v 1. až 5. rade je podľa neho založená na nepravdivých tvrdeniach, ktoré nepodopierajú dôkazy. S poukazom na vyjadrenie Slovenského pozemkového fondu považoval za nepravdivú obranu žalovaného v 1. rade, že „o vysporiadaní vedel len z počutia a že do neho nevstupoval“. K obrane žalovaných ďalej uvádzal, že pozemky, ktoré sú predmetom konania neboli zoštatnené, nakoľko zoštatneniu podliehali len pozemky optantov (ich vydanie bolo možné požadovať v rámci reštitúcií), no keďže poručiteľ do ZSSR neoptoval, jeho pozemky zoštatnené neboli.

4. Žalovanému v 1. rade bola žaloba doručená 8.4.2016, žalovanej v 2. rade dňa 5.3.2016, žalovanému v 3. rade dňa 19.2.2016, žalovanému v 4. rade dňa 30.3.2016 a žalovanému v 5. rade dňa 30.10.2017 (po jeho pripustení do konania uznesením č. k. 3C/46/2016-206 z 26.10.2017). Žalovaní v 1. a v 3. rade vo svojich stanoviskách zo 7.3.2016 a žalovaná v 2. rade vo svojom stanovisku z 15.3.2016 nesúhlasili so žalobným tvrdením, že by predmetné nehnuteľnosti, resp. ich spoluvlastnícke podiely prešli do ich vlastníctva v rozpore s právnymi predpismi. U žalobcu namietali nedostatok naliehavého právneho záujmu na požadovanom určení, nakoľko pred notárom L. mestského notárskeho obvodu mal dňa 21.6.2013 urobiť vyhlásenie, že nárok na majetok a majetkové práva k pozemkom v kat. úz. H. si neuplatňuje a preto nemá záujem stať sa ich vlastníkom. Z uvedeného dôvodu žiadali žalobu zamietnuť a to bez jej meritórneho prejednanja. Namietali tiež, že žalobu za žalobcu podal R.. R. W., ktorého však žalobca na jej podanie nesplnomocnil. Podaním z 26.9.2016 žalovaný v 3. rade oznámil stratu svojej pasívnej vecnej legitímácie, z dôvodu prevodu svojich spoluvlastníckych podielov k predmetným nehnuteľnostiam na syna W.. O. N.. Žalovaní v 3. a v 5. rade spoločne podaním z 3.11.2017 tiež namietali, že aj v prípade preukázania naliehavého právneho záujmu na požadovanom určení žalobca môže byť úspešný v konaní len vtedy, ak je vlastníkom sporných nehnuteľností, no žalobca ním v

skutočnosti byť nemôže, pretože právny predchodca žalovaných v 3. a 5. rade splnil všetky zákonné podmienky pre vydržanie vlastníckeho práva.

5. V priebehu konania žalovaní v 1. a 2. rade ďalej poukazovali na vzdialený rodinný vzťah ich predkov k rodinným príslušníkom Y. Č., tvrdili, že ich otec obhospodaroval nehnuteľnosti o výmere 40 ha, vrátane tých, ktoré boli zapísané na mene poručiteľa v kat. úz. H.. Ďalej uvádzali, že počas socializmu užívalo JRD len časť týchto pozemkov a zvyšné aj naďalej užíval ich otec, tiež že vlastnícke právo k predmetným nehnuteľnostiam získali až v dedičskom konaní po otcovi a že osoby presídlené na U. získali na základe rezortných dohovorov na U. náhradné nehnuteľnosti. Aj po zrušení prvého vo veci vydaného prvoinštančného rozsudku žalovaní v podaní z 30.8.2019 zotrvali na stanovisku, že žalobca nepreukázal naliehavý právny záujem na požadovanom určení, nakoľko podľa jeho vlastného vyhlásenia z 21.6.2013 nemá záujem vlastníť sporné nehnuteľnosti a ani viesť tento spor a byť jeho účastníkom. Podľa ich názoru žalobca nemal vedomosť o podaní žaloby, jej obsahu a prípadných následkoch neúspešnosti v spore. Za faktického žalobcu označili jeho zástupcu, R.. W.. Žiadali vo veci vykonať výsluch žalobcu, okrem iného na okolnosti získania informácií o tvrdenom vlastníctve sporných nehnuteľností Y. Č., na obsah žaloby a na to, či v čase smrti Y. Č. žili rodičia žalobcu, koľko detí mal Y. Č., koľko mal potomkov, ktorí z nich žijú, či vedia o podaní žaloby a prípadnom zámere žalobcu previesť nehnuteľnosti na zástupcu žalobcu a či sporné nehnuteľnosti boli predmetom dedičstva a ak nie, prečo.

6. V tomto rozsudku predchádzajúcom konaní Okresný súd Bardejov rozsudkom č. k. 3C/46/2016-285 z 25.9.2018 žalobu v celom rozsahu zamietol a žalovaným v 1. až 5. rade priznal voči žalobcovi nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100 %. Svoje rozhodnutie založil na závere, že žalobu podal R.. W. len ako tvrdený zástupca Č. Š. Š., pretože z predložených listinných dôkazov mu nevyplynulo udelenie splnomocnenia žalobcom zástupcovi, či už pre celé konanie alebo na určité právne úkony, keď zo samotného vyhlásenia žalobcu Č. M. M. z 21.6.2013 takéto udelenie písomného splnomocnenia pre splnomocneného zástupcu nezistil. Predmetné vyhlásenie Č. Š. G. Š. zo dňa 21.6.2013 je aj neurčité v tom smere, že nie je z neho zrejmé na aké úkony mal byť zástupca splnomocnený a či vôbec mu bolo udelené splnomocnenie k podaniu predmetnej žaloby a zastupovaniu žalobcu pred súdom. Poukázal tiež na to že Č. M. M. v druhom odseku tohto vyhlásenia „uvedomujúc si význam svojho konania a majú možnosť riadiť ho, rozumejúc okolnostiam, ktoré ... majú podstatný význam bez použitia fyzického alebo psychického nátlaku voči mne zo strany iných osôb“, súhlasil s tým, aby iba potrebné dokumenty o vlastníckych právach na vyššie uvedený majetok a majetkové práva, ktorý zostal po smrti Č. W. F. Č. Y. boli vybavené v prospech R. W., nar. XX.X.XXXX, bytom H. XX, T. Z., Slovenská republika. V označenom rozsudku zároveň dospel prvoinštančný súd aj k záveru o nedostatku naliehavého právneho záujmu na požadovanom určení, keď poukázal na skutočnosť, že z vyhlásenia Č. F. M. M. z 21.6.2013 vyplýva, že tento si neuplatňuje nárok na majetok a majetkové práva, včítane pozemkov v katastri obce H., okres Z., ktorý zostal po smrti Č. W., zomrelej dňa XX.X.XXXX a Č. Y., zomrelého v roku XXXX. Konštatoval tak nedostatok aktívnej vecnej legitímácie žalobcu v spore a tým aj nepreukázanie naliehavého právneho záujmu na požadovanom určení.

7. Vyššie označený prvoinštančný rozsudok bol zrušený uznesením Krajského súdu v Prešove č. k. 8Co/32/2019-340 z 30.5.2019, v ktorom bolo konštatované nesprávne právne posúdenie veci prvoinštančným súdom, keď k nedostatku nepreukázania udelenia splnomocnenia žalobcom pre jeho zástupcu bolo poukázané na to, že ide o odstrániteľný nedostatok procesnej podmienky konania, ktorý od súdu vyžaduje uskutočnenie vhodných opatrení podľa § 161 ods. 3 zákona č. 160/2015 Z.z. Civilný sporový poriadok v znení neskorších predpisov (ďalej len „C.s.p.“). Ako nesprávny bol vyhodnotený aj právny záver o nedostatku naliehavého právneho záujmu na požadovanom určení u žalobcu, pretože vo všeobecnosti takýto naliehavý právny záujem na určení, že určité nehnuteľnosti patria do dedičstva existuje, ak žalobu podala osoba, ktorá prichádza do úvahy ako dedič. Z hľadiska naliehavého právneho záujmu súd v takomto konaní posudzuje to, či žalobca prichádza do úvahy ako dedič a nie to, ako chce s dedičstvom naložiť.

8. Dodatkom č. 2 k Rozvrhu práce Okresného súdu Bardejov na rok 2020 došlo s účinnosťou k 8.1.2020 k zmene zákonného sudcu, ktorým bol vo veci vydaný tento rozsudok.

9. V priebehu celého konania súd na nariadených pojednávaniach vykonal dokazovanie výsluchmi žalovaných v 1. až 3. a 5. rade, oboznámením sa s výsluchom žalobcu realizovaným cestou dožiadaného justičného orgánu U. a tiež oboznámením vyhlásenia žalobcu z 21.6.2013, rodného listu žalobcu z

27.6.2013 a z 19.2.1946, rodného listu otca žalobcu z 22.5.2012, zápisu smrtného pádu bez majetku zomrelého z 1.6.1948, kópie pozemkovoknižných vložiek č. X, XX, XX, XXX, XXX, XXX, XXX, XXX, XXX, XXX, k.ú. H., návrhu na zápis do katastra nehnuteľností z 25.9.2006, notárskej zápisnice N 184/2006, Nz 37039/2006, NCRIs 36978/2006 z 25.9.2006 spisanej notárom JUDr. Jánom Hamarom, výpisu z LV č. XXX, potvrdenia Obce H. z 28.8.2014, potvrdenia Obce Gaboltov z 3.10.2014, nedatovaného potvrdenia Obecného úradu Cigeľka, vyjadrenia Slovenského pozemkového fondu z 13.9.2006, čestného prehlásenia z 13.9.2014, úmrtného listu Y. Č. z 29.5.2015, úmrtného listu W. Č. z 10.11.2015, potvrdenia Obce H. z 1.10.2014, čestného vyhlásenia F. N., L.. O. F. F. K., výňatkov z pamätnej knihy T. H., notárskej zápisnice N 64/2016 Nz 4333/2016 z 10.2.2016, vyhlásenia žalobcu z 26.4.2017, žiadosti z 30.12.2005 o vyjadrenie k vydaniu osvedčenia, notárskej zápisnice N 192/2004, Nz 24964/2004 z 22.3.2004, čiastočných výpisov z listov vlastníctva č. XXX, XXX, XXX, XXX, XXX vedených pre k.ú. H., kópie rodného listu žalobcu z 19.2.1946, listu o presídlení séria 4303, výkazov majetkov zanechaných optantami pre ZSSR z 9.5.1950, výkazu domov zanechaných osobami, ktoré optovali do ZSSR z 11.8.1954, zoznamu rodín z Obce H., ktoré optovali v roku 1947, výkazu optantských usadlostí a ostatnou dokumentáciou predloženou Štátnym archívom Bardejov, odpovedí Sociálnej poisťovne z 8.10.2020, Ministerstva vnútra SR oddelenia cudzineckej polície PZ Prešov z 8.10.2020, odpovede Archívu MV SR z 5.2.2021 a ostatným obsahom spisu, pričom z vykonaných dôkazov boli zistené tieto, pre právne posúdenie prípadu podstatné, skutkové okolnosti.

10. Z úmrtného listu z 29.5.2015, vystaveného Mestom Bardejov na základe zápisu v knihe úmrtí matričného úradu Z., zväzok X, ročník XXXX, strana XXX, por. č. XX súd zistil, že poručiteľ, Y. Č. zomrel XX.X.XXXX v Z.. V zmysle zápisu „smrtného pádu bez majetku zomrelého“ z 1.6.1948 vydané v Q. taktiež poručiteľ, Y. Č., ovdovený, zomrel dňa XX.X.XXXX v Štátnej nemocnici v Z..

11. Narodenie žalobcu dňa XX.X.XXXX v H. je v zmysle oboznámeného rodného listu z 27.6.2013 vystaveného Obcou Q. zapísané v knihe narodení matričného úradu Q., vo zväzku X, ročníku XXXX, na strane XX pod por. č. XX, pričom ako jeho otec je v rodnom liste uvedený Š. Č. a ako matka W. Č. L.. X..

12. Narodenie otca žalobcu, Š. Č., nar. XX.X.XXXX v H. je v zmysle oboznámeného rodného listu z 22.5.2012 vystaveného Obcou Q. zapísané v knihe narodení matričného úradu Q., vo zväzku X, ročníku XXXX, na strane XX pod por. č. XX, pričom ako otec je uvedený Y. H. a ako matka W. H. L.. N..

13. Z notárskej zápisnice sp. zn. N 184/2006, Nz 37039/2006, NCRIs 36978/2006 z 25.9.2006 spisanej notárom JUDr. Jánom Hamarom bolo zistené, že v nej Š. N., nar. X.X.XXXX, trvale bytom H. XX vyhlásil, že je podielovým spoluvlastníkom nehnuteľností v katastrálnom území H. na mene Y. Č. zapísaných na LV č. XXX pod B1 v podiele 10/20-in, na LV č. XXX pod B15 a B22 v podieloch 30/9320-in a B68 v podiele 10/1398-in, na LV č. XXX pod B1 v podiele 2/28-iny, na LV č. XXX pod B2 v podiele 2/3-in, na LV č. XXX pod B1 v podiele 2/28-in, na LV č. XXX pod B4 v podiele 4/56-in, na LV č. XXX pod B3 v podiele 2/28-in, na LV č. XXX pod B1 v podiele 2/3-in, na LV č. XXX pod B32 a B40 v podieloch 30/9320-in ako aj pod B281 a B394 v podieloch 10/1398-in, na LV č. XXX pod B3 v podiele 2/28-in, na LV XXX pod B2 v podiele 1-ice, na LV č. XXX pod B3 v podiele 2/28-in, na LV č. XXX pod B1 v podiele 4/56-in, na LV č. XXX pod B1 v podiele 2/28-in, na LV č. XXX pod B1 v podiele 2480/19060-in, na LV č. XXX pod B11 v podiele 2480/28120-in, na LV č. XXX pod B2 v podiele 828/34776-in, na LV č. XXX pod B2 a B33 v podieloch 30/9640-in ako aj pod B249 a B372 v podieloch 10/13496-in, na LV č. XXX pod B55 a B116 v podiele 30/9640-in ako aj pod B166 a B408 v podieloch 10/1446-in, na LV č. XXX pod B 49 v podiele 147376/93319758-in, na LV č. XXX pod B28 v podiele 120/7560-in, na LV č. XXX pod B38 v podiele 245760/18302130-in, na LV č. XXX pod B3 v podiele 4/56-in, na LV č. XXX pod B41 v podiele 100360/1393854840-in. Na základe tohto vyhlásenia a žiadateľom predložených podkladov konajúci notár vydal v prospech Š. N., osvedčenie o vlastníctve spoluvlastníckych podielov, okrem iných aj k nehnuteľnostiam vedeným na vyššie označených listoch vlastníctva, pretože žiadateľ Š. N. vyhlásil, že tieto nehnuteľnosti tvorili súčasť poľnohospodárskeho podniku ako celku, nadobudol ich spolu s poľnohospodárskym podnikom najneskôr dňa 27.3.1956 smrťou svojho otca W. N.F., ktorý ich užíval ako svoje vlastné od roku 1939 a nadobudol ich od svojho otca V. N., ktorý vlastnil v obci H. veľký poľnohospodársky podnik, na ktorom mal súkromne hospodáriť. Podľa obsahu tohto vyhlásenia mal svoj podiel na poľnohospodárskych nehnuteľnostiach V. N. predať v roku 1939 aj poručiteľ s manželkou W., rod. Y., ktorí sa vysťahovali do USA.

postavenie neistým. V tejto otázke súd v zhode s právnym názorom Krajského súdu v Prešove vyjadrenom v uznesení č. k. 8Co/32/2019-340 z 30.5.2019 ako aj s poukazom na ustálenú súdnu prax zastáva názor, že ak žalobu o určenie veci do dedičstva podala osoba, ktorá prichádza do úvahy ako dedič, táto osoba má naliehavý právny záujem na takto požadovanom určení. V tomto kontexte súd tiež uvádza, že pokiaľ sa má určovací žalobou, resp. určovacím výrokom súdu dosiahnuť zhoda medzi skutočným stavom a stavom zapísaným v príslušnom katastri nehnuteľností (čo je aj tento prípad), je naliehavý právny záujem na určení vlastníckeho práva vždy daný (napríklad ZSP 48/2004).

24. Nerozlučné spoločenstvo je také procesné spoločenstvo, kde úkony jedného subjektu spoločenstva v zásade zaväzujú každý ďalší subjekt, ktorý je členom procesného spoločenstva a vzniká z povahy veci tam, kde sa rozhodnutie vo veci musí vzťahovať na všetky subjekty tvoriace procesné spoločenstvo na jednej strane. Ak má poručiteľ viac dedičov, prejavuje sa stav, aký vzniká v dobe smrti poručiteľa v ich vzájomných vzťahoch k majetku patriacemu do dedičstva a to až do právoplatného rozhodnutia súdu o dedičstve (predmete dedenia). Je potrebné vziať do úvahy, že do právoplatnosti rozhodnutia súdu o dedičstve nie je isté, ako budú ich práva a povinnosti k dedičstvu (vrátane novoobjavenému dedičstvu) upravené. Uvedený zvláštny vzťah dedičov k poručiteľovmu majetku má okrem iného ten následok, že až do právoplatnosti uznesenia súdu o dedičstve sú dedičia považovaní za vlastníkov celého majetku patriaceho do dedičstva (t.j. všetkých vecí a majetkových práv poručiteľa) a že z právnych úkonov týkajúcich sa vecí alebo majetkových práv patriacich do dedičstva sú oprávnení a povinní voči iným osobám spoločne a nerozdielne, pričom ich dedičský podiel vyjadruje mieru, akou sa na týchto právach a povinnostiach navzájom podieľajú. V sporoch s inými osobami týkajúcimi sa vecí alebo majetkových práv patriacimi do dedičstva sa uvedený vzťah dedičov k poručiteľovmu majetku prejavuje tým, že majú postavenie nerozlučných spoločníkov, pretože ide o také spoločné práva a povinnosti, že sa rozhodnutie v spore musí vzťahovať na všetkých dedičov (porovnaj rozsudok NS ČR sp. zn. 3Cdo/2374/2007 a hlavne rozhodnutia NS SR sp. zn. 5Cdo 264/2007, sp. zn. 3 Cdo 178/2006, 3 Cdo 222/2010, 3 Cdo 197/2010, 4 Cdo 120/2009, 2 Cdo 45/2008, 8 Cdo 28/2019 a 8 Cdo/94/2018, resp. judikáty R 49/82 a R 65/2003).

25. V danom prípade vyšlo priamym výsluchom žalobcu najavo, že konania sa od počiatku až do vydania tohto rozsudku nezúčastňovali všetci známi dedičia pôvodného pozemnoknižného vlastníka, Y. Č., nar. r. XXXX, zomr. XX.X.XXXX, a to konkrétne brat žalobcu B., nar. r. XXXX a brat žalobcu O., nar. r. XXXX, t.j. všetci súdu známi žijúci právni nástupcovia po poručiteľovi, skutočnosť ktorú napokon potvrdil aj zástupca žalobcu na pojednávaní konanom 17.1.2022. Skutočnosť, že žalobca nie je jediným dedičom po poručiteľovi čiastočne preukazuje aj list o presídlení Hlavného splnomocnenca vlády SSSR a Hlavného zástupcu vlády ČSR pre opciu a presídlenie občanov ruskej, ukrajinskej a bieloruskej národnosti reg. č. XXXX/XXXX séria XXXX z XX.X.XXXX, z ktorého vyplýva že ku dňu presídlenia syna poručiteľa Š. Č., nar. r. XXXX, boli s ním v tom čase presídlení aj žijúci synovia B. nar. r. XXXX a Š., nar. r. XXXX (t.j. žalobca). V tejto súvislosti je nutné zvýrazniť, že pri tomto type žalobného nároku týkajúceho sa dedičského práva vzniká medzi potenciálnymi dedičmi nerozlučné spoločenstvo účastníkov v zmysle § 77 C.s.p., pretože dedičské podiely k prejednávánemu majetku v tomto štádiu konania ešte nie sú určené a každý z potencionalných dedičov má na dedičský podiel z tohto majetku právny nárok. Za uvedený procesný nedostatok (t. j. za neúčast' subjektov, ktorí tvoria vyššie opísané nerozlučné procesné spoločenstvo) zodpovedá ako dominus litis výlučne žalobca. S ohľadom na procesný stav veci k okamihu vydania tohto rozsudku je zároveň súd nútený konštatovať, že zo strany žalobcu, resp. jeho zástupcu nebol tento nedostatok odstránený a to ani na základe upozornenia súdu prezentovaného stranám na pojednávaní konanom 19.8.2021 a ani na základe opakovaného poučenia súdu o neúplnosti okruhu účastníkov tohto konania a o spôsobe jeho odstránenia na pojednávaní bezprostredne predchádzajúcom vydaniu tohto rozsudku. Žiada sa poznamenať, že napriek dotazu súdu na zástupcu žalobcu, či má v tomto ohľade konkrétny procesný návrh, zástupca žalobcu len navrhol vo veci vydanie rozsudku pre zmeškanie žalovaných, no nenavrhol, aby ako ďalšie subjekty pristúpili do konania aj bratia žalobcu. Prezentovanie záujmu zástupcu žalobcu pred koncom pojednávania doplniť presný dátum narodenia oboch bratov žalobcu po tom, ako zástupca žalobcu na priamu otázku súdu potvrdil trvajúcu a opakujúcu sa vzájomnú komunikáciu medzi ním a žalobcom, nemožno považovať za kvalifikovaný návrh na pristúpenie nových subjektov do konania, jedine ktorým by došlo k odstráneniu súdom zisteného procesného nedostatku vychádzajúceho zo skutočností odôvodňujúcich nerozlučné spoločenstvo potencionalných dedičov majetku, ktorého určenia do dedičstva bolo žalobou uplatnené. Prípadná nekvalifikovanosť zástupcu žalobcu pri vedení súdneho sporu nie je zodpovednosťou súdu a nutne ide na ťarchu subjektu, ktorý takéto svoje zastúpenie pripustil. Je potrebné aj pripomenúť, že

poučovacia povinnosť súdu nezahŕňa povinnosť poučovania strán o hmotnom práve a o následkoch nesprávne (z hľadiska hmotného práva) určeného okruhu subjektov v konaní. Pokiaľ by súd v tomto smere neprimerane podrobne poučoval žalobcu, mohlo by tým dôjsť k porušeniu zásady rovnosti strán v konaní. Preto konajúcemu súdu nezostávalo iné, než po zistení, že žalobca neprodukuje žiaden návrh smerujúci k úprave okruhu subjektov zúčastnených na konaní, žalobu ako takú bez prihliadnutia na ostatné zistenia vyplývajúce z dosiaľ vykonaného dokazovania zamietnuť.

26. Nad rámec uvedeného je potrebné poznamenať, že toto konanie nebolo možné skončiť vydaním rozsudku pre zmeškanie žalovaných v zmysle § 274 C.s.p. (takýto návrh produkoval zástupca žalobcu na pojednávaní konanom 17.1.2022), pretože tento kontumačný typ rozsudku je možné vydať len v konaniach, predmetom ktorého je žaloba podľa § 137 písm. a) C.s.p. o splnenie povinnosti a nie žaloba podľa § 137 písm. c) C.s.p. o určenie, či tu právo je, alebo nie je, ak je na tom naliehavý právny záujem (viď. úvodné návetie § 274 C.s.p.). Súčasne je nutné poznamenať, že vzhľadom na procesné dôvody, ktoré viedli k zamietnutiu žaloby bez právneho posúdenia v konaní zistených skutočností, vzťahujúcich sa k žalobou uplatnenému nároku, tento rozsudok pre potenciálnych dedičov Y. Č. nevytvára prekážku vecí rozhodnutej (res iudicata), pokiaľ by sa nového konania zúčastnili všetci potencionalni dedičia poručiťľa (pozri napr. R 15/2005). Za splnenia tohto predpokladu môže byť nové konanie o určenie nehnuteľností do dedičstva po poručiťľovi Y. Č. právne prípustné.

27. Podľa § 255 ods. 1 C.s.p., súd prizná strane náhradu trov konania podľa pomeru jej úspechu vo veci.

28. Podľa § 257 C.s.p. výnimočne súd neprizná náhradu trov konania, ak existujú dôvody hodné osobitného zreteľa.

29. Podľa § 262 ods. 1 C.s.p. o nároku na náhradu trov konania rozhodne aj bez návrhu súd v rozhodnutí, ktorým sa konanie končí.

30. Pri rozhodovaní o nároku na náhradu trov konania, ktorý by s prihliadnutím na celkový úspech v konaní mal patriť žalovaným v 1. až 5. rade, súd zohľadnil predovšetkým skutočnosť, že žalovaní neboli v konaní právne zastúpení a počas celého konania im ani nevznikla žiadna poplatková povinnosť, či povinnosť zložiť preddavky na trovy dôkazov, ktoré by boli v priebehu konania pri vykonávanom dokazovaní spotrebované. Žalovaní sa vo všeobecnosti (až na osobitné prípady) ani vo veci nariadených termínov pojednávania pravidelne nezúčastňovali, a preto na ich strane nevznikli (zo spisu nevyplývajú) ani žiadne relevantné trovy konania, ktorých náhradu by bolo v konaní dôvodné priznať. K zisteniu relevantného dôvodu pre celkové zamietnutie žaloby došlo až na pojednávaní konanom 19.8.2021, ktorého sa zúčastnil bez právneho zastúpenia len žalovaný v 1. rade, ktorý na pojednávanie ani nebol nútený vynaložiť cestovné výdavky, keďže jeho trvalý pobyt sa nachádza v sídle konajúceho súdu. Preto súd zastal názor, že u žalovaných v 1. až 5. rade nevznikli žiadne trovy konania (takéto trovy konania zo spisu ani nevyplývajú), a pokiaľ by aj takéto trovy vznikli, v prípade existujú vyššie popísané okolnosti hodné osobitného zreteľa, pre ktoré súd môže náhradu trov konania inak úspešnému subjektu nepriznať. O nároku na náhradu trov konania žalovaných v 1. až 5. rade voči žalobcovi bolo preto rozhodnuté tak, ako vyplýva z výroku II. tohto rozsudku.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku môže podať odvolanie strana, v ktorej neprospech bol rozsudok vydaný (§ 359 C.s.p.). Odvolanie sa podáva v lehote 15 dní od doručenia rozsudku na Okresnom súde Bardejov. Odvolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v uvedenej lehote podané na príslušnom odvolacom súde (§ 362 ods. 1, 2 C.s.p.).

V odvolaní popri všeobecných náležitostiach podania (§ 127 C.s.p.) je treba uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh) (§ 363 C.s.p.).

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,

e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci (§ 365 ods. 1 C.s.p.).

Odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej (§ 365 ods. 2 C.s.p.).

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie odvolania (§ 364 C.s.p.). Odvolacie dôvody a dôkazy na ich preukázanie možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie odvolania (§ 365 ods. 3 C.s.p.). Odvolanie len proti odôvodneniu rozsudku nie je prípustné (§ 358 C.s.p.).

Prostriedky procesného útoku alebo prostriedky procesnej obrany, ktoré neboli uplatnené v konaní pred súdom prvej inštancie, možno v odvolaní použiť len vtedy, ak

- a) sa týkajú procesných podmienok,
- b) sa týkajú vylúčenia sudcu alebo nesprávneho obsadenia súdu,
- c) má byť nimi preukázané, že v konaní došlo k vadám, ktoré mohli mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci alebo
- d) ich odvolateľ bez svojej viny nemohol uplatniť v konaní pred súdom prvej inštancie (§ 366 C.s.p.).

Ak podá ten, kto je na to oprávnený, včas odvolanie, nenadobúda rozhodnutie právoplatnosť, dokiaľ o odvolaní právoplatne nerozhodne odvolací súd. Ak sa rozhodlo o niekoľkých právach so samostatným skutkovým základom alebo ak sa rozhodnutie týka niekoľkých subjektov a ide o samostatné spoločenstvo podľa § 76 a odvolanie sa výslovne vzťahuje len na niektoré práva alebo na niektoré subjekty, nie je právoplatnosť výroku, ktorý nie je napadnutý, odvolaním dotknutá. To neplatí, ak od rozhodnutia o napadnutom výroku závisí výrok, ktorý odvolaním nebol výslovne dotknutý, alebo ak určitý spôsob usporiadania vzťahu medzi stranami vyplýva z osobitného predpisu. Právoplatnosť ostatných výrokov nie je dotknutá ani vtedy, ak odvolanie smeruje len proti výroku o trovách konania, o príslušenstve pohľadávky, o jej splatnosti alebo o predbežnej vykonateľnosti (§ 367 C.s.p.).

Dokiaľ o odvolaní nebolo rozhodnuté, možno ho vziať späť. Ak odvolateľ vzal odvolanie späť, nemôže ho podať znova. Ak odvolateľ vezme odvolanie späť, právoplatnosť napadnutého rozhodnutia nastane, ako keby k podaniu odvolania nedošlo. Lehoty, ktoré majú plynúť od právoplatnosti napadnutého rozhodnutia, plynú v takom prípade od právoplatnosti uznesenia o zastavení odvolacieho konania. Ak sa odvolanie, o ktorom nebolo rozhodnuté, vzalo späť, odvolací súd odvolacie konanie zastaví. Ak sa odvolanie vzalo späť sčasti, použijú sa ustanovenia predchádzajúcich odsekov primerane (§ 369 C.s.p.).

Ak je žaloba vzatá späť po rozhodnutí súdu prvej inštancie, ale skôr, ako rozhodnutie nadobudlo právoplatnosť, odvolací súd rozhodne o pripustení späťvzatia. Súď späťvzatie žaloby nepripustí, ak s tým protistrana z vážnych dôvodov nesúhlasí. Ak späťvzatie žaloby pripustí, odvolací súd zruší rozhodnutie súdu prvej inštancie a konanie zastaví. Ak je žaloba vzatá späť sčasti, použijú sa ustanovenia predchádzajúcich odsekov primerane (§ 370 C.s.p.).

Žalobu nemožno v odvolacom konaní meniť (§ 371 C.s.p.). V odvolacom konaní nemožno uplatniť práva voči žalobcovi vzájomnou žalobou (§ 372 C.s.p.).

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa zákona č. 233/1995 Z. z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti v znení neskorších predpisov, ak ide o rozhodnutie o výchove maloletých detí, návrh na súdny výkon rozhodnutia.